

USA og Sikkerhedsrådets stormagter svigtede

Vestlig militær passivitet er ikke fejlen i Syrien.

Pol. 22. dec. 2016

SYRIEN

JØRGEN ESTRUP,
FORMAND FOR FN-FORBUNDET

MEG NÆSTEN 6 års brutal syrisk borgerkrig på nethinden og nu passiv iagttagelse af uhyrlige overgreb imod civilbefolkningen i Aleppo er det kommet til forståelig selvransagelse. Hvordan kunne det gå så galt? Hvorfor har vi afskåret os selv fra at beskytte uskyldige civile? Hvilke muligheder forsømte vi undervejs?

Både fra militære eksperter og fra politisk hold er der en næsten rygmarvsbe-

tinget forklaring: Vi undlod at foretage den nødvendige militære intervention i tide. Vi skulle have sendt venligtsindede oprørere flere våben; håndhævet Obamas røde linje omkring Assads anvendelse af kemiske våben eller gennemtrumfet en flyveforbudszone uanset eventuel konfrontation med Rusland. Senest markeret med overskriften 'Vesten gjorde sig selv magtesløs i Syrien' (Politiken 15.12.).

Men den analyse holder ikke. Ingen kan vide præcis, hvad vestlig militær indgriben ville have medført. Men vi havde ikke i dag stået med et Syrien, hvor Vesten kunne beskytte civilbefolkningen imod horribelle overgreb. Hverken Rusland eller Kina ville have givet deres accept i FN's Sikkerhedsråd. Og Assad ville have fastholdt, at det krænkede Syriens suverænitæt. Syrien ville derfor fortsat være krigs-

zone, som vi har set det i Afghanistan, Irak og Libyen. Og med al den elendighed, det medfører for civilbefolkningen.

I foråret 2012 et år efter opstanden imod Assad startede så situationen helt anderledes ud. Det syriske militær var i defensiven, og Assad var parat til at forhandle. FN's Sikkerhedsråd havde udpeget den tidligere generalsekretær Kofi Annan til mægler i konflikten, og i marts 2012 lykkedes det ham faktisk at få såvel det syriske styres som oppositionens accept af en fredsplan. Annans 6-punkts plan indebar blandt andet en våbenhvile, som trådte i kraft maj 2012 og blev overvåget af 300 FN-observatører.

Forudsætningen for succes var, at Sikkerhedsrådet gjorde sin del af arbejdet i form af maksimalt diplomatisk pres på parterne i konflikten. Og det ansvar lå

primært hos USA, fordi oprørerne var i offensiven. Men Sikkerhedsrådets stormagter og specielt USA svigtede. Man lagde ikke det nødvendige pres, og i stedet eskalerede krigen til et punkt, hvor FN's observatører i juni 2012 måtte give op, fordi arbejdet var for farligt. I august opgav Kofi Annan forsøget på at finde en fredelig løsning.

5 ÅRS EKSTREM borgerkrig kunne være undgået. Og den syriske civilbefolkning ville være sparet for ekstreme lidelser. Pri-sen havde været, at Assad og hans styre kunne fortsætte. En pris, som man også betalte på Balkan, da Milosevic blev sid-dende en tid trods ansvaret for krigsfor-brydelser. Maksimalt diplomatiske an-strengelser gennem FN er civilbefolkningens bedste beskyttelse.